

พรบ.การฉ้อโกง พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติ
การฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฉ้อโกง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ
มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๑๗

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การฉ้อโกง” หมายความว่า กิจการที่บุคคลหลายคนตกลงเข้าร่วมกันเพื่อทำการฉ้อโกงซึ่งกันและกันในการจัดการศพ หรือจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งตกลงเข้าร่วมกันนั้นซึ่งถึงแก่ความตาย และมีได้ประสงค์จะหา
กำไรหรือรายได้เพื่อแบ่งปันกัน

“สมาคมฉ้อโกง” หมายความว่า สมาคมฉ้อโกงที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการฉ้อโกง
สงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมาคมฉ้อโกง

“เงินค่าสมัคร” หมายความว่า เงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฉ้อโกง

“เงินสงเคราะห์” หมายความว่า เงินที่สมาชิกร่วมกันออกช่วยเหลือเป็นค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์
ครอบครัวของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการของสมาคมฉ้อโกง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานที่เป็นที่ทำการของสมาคมฉ้อโกง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสมาคมฉ้อโกง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการดำเนินการสมาคมฉ้อโกง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานครหรือนายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่น แล้วแต่กรณี

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์และการฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ฌาปนกิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว*เป็นนายทะเบียนกลาง นายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานครและนายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่นให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว*แต่งตั้ง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๘ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จะมีวัตถุประสงค์นอกจากการฌาปนกิจสงเคราะห์มิได้

มาตรา ๙ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล การตั้งสาขาสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๐ การขอจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ยื่นคำขอพร้อมด้วยข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อย่างน้อยสามฉบับต่อนายทะเบียนประจำท้องที่ที่จะตั้งสำนักงาน

คุณสมบัติของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นคำขอจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ในการขอจดทะเบียน ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ มีข้อบังคับถูกต้องตาม มาตรา ๑๑ และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายและวัตถุประสงค์ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ กับทั้งผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ทุกคนมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้ และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้แก่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น

ถ้าหากนายทะเบียนเห็นว่าในการขอจดทะเบียนมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เมื่อได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้วให้นายทะเบียนออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้สมาคม นั้น

ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามวรรคสองภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ขอจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ

ให้ผู้จดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการจดทะเบียนสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ข้อบังคับของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์อย่างน้อยต้องมีข้อความเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์” กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน และวันเวลาเปิดทำการ
- (๔) วิธีการรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัคร อัตราเงินค่าบำรุง และอัตราเงินสงเคราะห์ และวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ คุณสมบัติของสมาชิก หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด วิธีการจ่ายเงินและการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงินตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๘) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ

กำหนด

มาตรา ๑๕ วันเวลาเปิดทำการสำนักงานตามมาตรา ๑๓ (๓) ต้องไม่น้อยกว่าห้าวันในหนึ่งสัปดาห์ และวันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามชั่วโมง และให้สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ปิดประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๑๖ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์จะกระทำก็ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ได้ เมื่อเห็นว่าการแก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์หรือขัดต่อกฎหมาย

การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ จะยังไม่ส่งผลใช้บังคับจนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนติดไว้ที่หน้าสำนักงาน และต้องติดใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้นายทะเบียนออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เมื่อสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ร้องขอ

การขอรับใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน การออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนและแบบใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การดำเนินกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๑๕ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนเพื่อตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ การแต่งตั้งกรรมการและการเปลี่ยนตัวกรรมการ ให้ทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนกรรมการคนใด นายทะเบียนต้องแจ้งเหตุที่ไม่รับจดทะเบียนให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ไม่รับจดทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีการจดทะเบียนกรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ชุดใหม่ ถ้าข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้กรรมการชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่กรรมการต่อไปจนกว่าจะได้มีการจดทะเบียนกรรมการชุดใหม่

มาตรา ๒๑ ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มีคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยมีตำแหน่งนายกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หนึ่งคน เลขานุการหนึ่งคน เหรัญญิกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด เป็นผู้ดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์และเป็นผู้แทนของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

กรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

กรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่โดยมติสองในสามของผู้มาประชุมจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๒ การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อ

- (๑) รับทราบรายงานกิจการในรอบปีที่ผ่านมาของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (๒) พิจารณานุมัติบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (๓) เลือกลงตั้งคณะกรรมการแทนคณะกรรมการเมื่อครบวาระตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม
- (๔) พิจารณาวาระอื่น ๆ

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้สุดแต่จะเห็นสมควร

สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อการใดการหนึ่งเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้

มาตรา ๒๔ ในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญหรือการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คณะกรรมการต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคนซึ่งมีชื่อในทะเบียนสมาชิกก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคหนึ่งต้องระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุมและจัดส่งรายละเอียดและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามควรไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๒๕ การประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมนัดแรกสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม หากการประชุมนั้นได้นัดโดยสมาชิกร้องขอให้เลิกประชุม ถ้าการประชุมนั้นมีใช้โดยสมาชิกร้องขอให้เลิกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวัน การประชุมครั้งหลังนี้มีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าสามสิบคนก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับและการเลิกสมาคมตามปณิธานของสมาคมต้องมีผู้มาประชุมตามวรรคหนึ่งเท่านั้น

มาตรา ๒๖ ในการประชุมใหญ่ สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่กรณีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ และการเลิกสมาคมตามปณิธานของสมาคมต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้มาประชุม

มาตรา ๒๗ สมาชิกจะมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นซึ่งมิใช่สมาชิกมาประชุมใหญ่และออกเสียงแทนตนก็ได้ ผู้รับมอบฉันทะคนหนึ่งรับมอบฉันทะได้คนเดียว

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่จะมีคดีเรื่องใด ถ้าส่วนได้เสียของกรรมการหรือสมาชิกของสมาคมตามปณิธานของสมาคมได้ขัดกับประโยชน์ได้เสียของสมาคม กรรมการหรือสมาชิกของสมาคมผู้นั้นจะออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๒๙ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่อาจเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของสมาคมตามปณิธานของสมาคมและอาจชี้แจงแสดงข้อคิดเห็นแก่ที่ประชุมใหญ่ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้สมาคมตามปณิธานของสมาคมเรียกเก็บเงินอื่นใดจากสมาชิกนอกเหนือจากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุง และเงินสงเคราะห์

เงินค่าสมัครให้เรียกเก็บจากผู้ซึ่งสมัครเข้าเป็นสมาชิกในครั้งแรกเพียงครั้งเดียวตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินค่าบำรุงให้เรียกเก็บจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือรายปีตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับแต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินสงเคราะห์ให้เรียกเก็บได้ตามจำนวนสมาชิกที่ตายตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

สมาคมตามปณิธานของสมาคมอาจเรียกเก็บเงินสงเคราะห์ไว้ล่วงหน้าเพื่อสำรองจ่ายเป็นค่าจัดการศพได้แต่ต้องไม่เกินอัตราที่ที่ประชุมใหญ่กำหนดและต้องกำหนดในข้อบังคับ

ในกรณีที่สมาคมตามปณิธานของสมาคมเรียก หรือสมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพให้สมาคมตามปณิธานของสมาคมสงเคราะห์ที่เรียกเก็บไว้ล่วงหน้าให้แก่สมาชิกเท่าที่สมาชิกผู้นั้นยังไม่ตกอยู่ในความผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่จ่ายล่วงหน้าไว้ให้แล้ว

มาตรา ๓๑ สมาคมตามปณิธานของสมาคมอาจหักเงินจำนวนหนึ่งไว้จากเงินสงเคราะห์ได้ตามสมควรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสมาคมตามปณิธานของสมาคมตามอัตราที่ที่ประชุมกำหนด แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ กรรมการไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมตามปณิธานของสมาคมหากสมาคมตามปณิธานของสมาคมได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมตามปณิธานของสมาคมให้ได้ว่าระเบียบไว้ให้จ่ายได้

ระเบียบของสมาคมตามปณิธานของสมาคมที่ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะหรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันให้แก่กรรมการ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องส่งสำเนาที่มีคำรับรองว่าถูกต้องก่อนนายทะเบียน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการ โดยวิธีใด ๆ ที่คล้ายคลึงกันให้ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ยังมิได้จดทะเบียน โดยถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้ผู้อื่นเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าจะเป็นเงินจ้างหรือค่าใช้จ่ายอื่นจากการชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการนั้น

มาตรา ๓๕ สมาชิกมีสิทธิขอตรวจสอบบัญชีและเอกสารของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เพื่อทราบการดำเนินงานของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่สำนักงานได้ในเวลาเปิดทำการ

หมวด ๔

การควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๓๖ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และให้เก็บรักษาทะเบียนดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานและเอกสารที่ใช้ประกอบการลงทะเบียนไว้ที่สำนักงาน

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกที่มีอยู่ในวันที่ครบเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นทะเบียนให้แก่ นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันดังกล่าว และเมื่อสิ้นเดือนมีนาคม เดือนมิถุนายน เดือนกันยายน และเดือนธันวาคมของทุกปี สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิกตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนนั้นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีสมุดชำระเงินประจำตัวสมาชิกให้แก่สมาชิก บัญชีชำระเงินประจำตัวสมาชิก บัญชีแสดงฐานะการเงินและหลักฐานการรับจ่ายเงินตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และต้องเก็บรักษาเอกสารประกอบบัญชีแสดงให้เห็นความถูกต้องแห่งบัญชีนั้นไว้ด้วย

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องรายงานจำนวนเงินที่มีอยู่ในมือและในธนาคารตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนมิถุนายนของทุกปีต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีปฏิทินทุกปี สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องทำบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปี ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลนั้นภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนางบดุลตามวรรคหนึ่งที่มีคำรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียนเพื่อตรวจสอบภายในสามสิบวันนับแต่วันในที่ประชุมใหญ่อนุมัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องแสดงสำเนางบดุลไว้ที่สำนักงานเพื่อให้สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้ด้วย

มาตรา ๓๙ ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เก็บรักษาหลักฐานเอกสารตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๔๐ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจเอกสาร คัดเอกสาร หรือขอให้คัดรายการ และรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์จากนายทะเบียนให้ยื่นคำขอตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ให้เป็นไปด้วยดีเมื่อมีกรณีที่น่าจะเห็นสมควรที่จะได้ฟังความคิดเห็นและคำวินิจฉัยของสมาชิกในปัญหาหรือกิจการใด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาและวินิจฉัยปัญหาหรือกิจการนั้นได้

มาตรา ๔๒ เมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอว่าการประชุมใหญ่ของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ถ้าได้นัดเรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในการประชุมที่ได้เรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ นั้นเสียได้ การร้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่นั้น ถ้าสมาชิกเป็นผู้ร้องขอต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ กรรมการคนใดคนหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ถ้าสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีให้นายทะเบียนร้องทุกข์หรือฟ้องคดีได้ โดยให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ และให้สมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการร้องทุกข์ฟ้องคดีหรือว่าต่างแก่นายทะเบียนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือกรรมการกระทำการหรือละเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชีให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ หรือสมาชิก
- (๒) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด
- (๓) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด
- (๔) ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๔๕ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการทั้งคณะให้นายทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการชั่วคราวขึ้นคณะหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะให้เสร็จสิ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้กรรมการคนใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่ตั้งผู้เป็นกรรมการแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้ตั้งหรือตั้งกรรมการไม่ได้ตามกำหนดเวลาให้นายทะเบียนแต่งตั้งสมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระของกรรมการผู้นั้นเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คณะกรรมการส่วนที่เหลือจะเรียกประชุมใหญ่เพื่อตั้งกรรมการแทนหรือนายทะเบียนจะดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคนให้นายทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราวให้ครบจำนวนเจ็ดคน และให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ

- (๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมสถาปนิกสยามในกรุงเทพฯ ในวันทำการระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งให้กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ส่งหรือแสดงบัญชีและเอกสารของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

ในการพิจารณาตรวจสอบกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจความสะดวกตามสมควรแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๘ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

หมวด ๕

การฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ

มาตรา ๔๙ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐใดที่ประสงค์จะดำเนินการฌาปนกิจสงเคราะห์ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๐ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดระเบียบการขึ้นทะเบียนการดำเนินการ การควบคุม และการเลิกกิจการการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐขึ้นไว้ ระเบียบนี้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

เมื่อการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐได้ขึ้นทะเบียนตามระเบียบที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าการฌาปนกิจสงเคราะห์ดังกล่าวเป็นงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐนั้น

หมวด ๖

การเลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

มาตรา ๕๑ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

(๒) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๒

(๓) ศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๔

เมื่อเลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการเลิกในราชกิจจานุเบกษาและให้นายทะเบียนปิดประกาศที่สำนักงานด้วย

มาตรา ๕๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร่วมกันยื่นคำร้องขอต่อนายทะเบียนขอให้เลิกสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์พร้อมด้วยเหตุผลประกอบคำร้องขอ และนายทะเบียนได้สอบสวนหลักฐานและเหตุผลประกอบคำร้องขอแล้วเป็นที่ปรากฏ ฌแน่ชัดว่าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สมควรจะต้องเลิกดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

(๒) บุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเข้ามากระทำการในฐานะกรรมการและนายทะเบียนได้มีคำสั่ง ใ้บุคคลดังกล่าวเลิกการกระทำในฐานะกรรมการแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน

(๓) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นไม่เป็นไปโดยสุจริต และนาย ทะเบียนได้สอบสวนพฤติการณ์ดังกล่าวแล้วมีเหตุผลเป็นที่เชื่อถือได้

(๔) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ไม่อาจดำเนินต่อไปได้ไม่ว่าเพราะเหตุ ใด ๆ

เมื่อนายทะเบียนสั่งให้เลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นภายในสามสิบวัน

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งเลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามมาตรา ๕๒ กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่ง หนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่นายทะเบียนเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ศาลอาจสั่งให้เลิก สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นได้

หมวด ๓

การชำระบัญชี

มาตรา ๕๕ เมื่อสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ใดต้องเลิกไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้มีการชำระบัญชีสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ นั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ ในการตั้งผู้ชำระบัญชีของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ด้องเลิก ให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความ เห็นชอบจากนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือนับแต่วันที่ปลัดกระทรวงมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อทำการชำระบัญชีของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่อาจตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือนายทะเบียนไม่ให้ความเห็นชอบใน การตั้งผู้ชำระบัญชี ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด ร้องขอต่อนายทะเบียน นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีที่ได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ชำระบัญชีที่ได้รับแต่งตั้ง ตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานและที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น ตั้งอยู่ภายในสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีปิดประกาศไว้ที่สำนักงาน และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นตั้งอยู่ และประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่หรือโฆษณาทางวิทยุ ประจำท้องที่ว่าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้เลิกและแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทุกคนซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสารของสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่าจะสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นั้นเลิกและให้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๕๘ เมื่อสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์เล็ก ให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง พร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๕๙ ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบดุลของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์โดยมิชักช้าส่งให้ผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจรับรองว่าถูกต้อง และในกรณีจำเป็นอาจร้องขอให้นายทะเบียนตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบดุลนั้นได้ เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบดุลแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติแล้วเสนองบดุลนั้นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๖๐ เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่สมาคมมาปนกิจสงเคราะห์อื่น หรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์หรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่มิได้ระบุไว้ในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่มิได้มีมติไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดดำเนินกิจการการมาปนกิจสงเคราะห์โดยมิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการมาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเป็นสมาชิกของการมาปนกิจสงเคราะห์ โดยรู้ว่าการมาปนกิจสงเคราะห์นั้นมีได้จดทะเบียนเป็นสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการมาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “มาปนกิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่สมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๔ หรือฝ่าฝืน มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๑ กรรมการทุกคนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๖๕ กรรมการผู้ได้รับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ โดยไม่มีสิทธิที่จะรับได้ตามมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๘ กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้ได้ไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดแบ่งหรือโอนทรัพย์สินที่เหลืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่บุคคลใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัท และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี จดทะเบียนบริษัทนั้นตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การฌาปนกิจสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ยังคงดำเนินการได้ต่อไปจนกว่าจะมีการจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้และให้โอนบรรดาสិทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของการฌาปนกิจสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจนั้น ไปเป็นของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ที่จดทะเบียนแล้วนี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันจดทะเบียนบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการเลิกการฌาปนกิจสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๗๓ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งออกมาใช้บังคับแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าของจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจ

สงเคราะห์

ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๒) ค่าของจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติม

ข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

ฉบับละ ๕๐ บาท

(๓) ค่าของจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัว

กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๔) ค่าขอตรวจหรือคัดเอกสารเกี่ยวกับ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๕) ค่าขอเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ อย่างอื่น นอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔)	ฉบับละ	๒๕	บาท
(๖) ใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๗) การรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับ สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๒๕	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ทางการเงินตามที่พระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และวิธีการควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่รัดกุมพอที่จะป้องกันการฉ้อโกงและการแสวงหาผลประโยชน์จากกิจการฌาปนกิจสงเคราะห์ของกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคมได้ ทำให้สมาคมได้รับความเสียหาย สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อให้การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนที่เป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานของคณะกรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๑๕ ในพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” และคำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีการกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้